

24. 9. 2020

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Volejte obhájci, aneb forma porady s klientem ve 21. století

Ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. [177/1996](#) Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“) považuje za úkon právní služby další poradou s klientem přesahující jednu hodinu. Nicméně bližší podrobnosti, tedy jaká má být forma porady s klientem již advokátní tarif neuvádí. Zda se musí striktně jednat o poradou osobní, kdy s klientem mluvíme „tváří v tvář“, či zda se může jednat např. o poradou prostřednictvím telefonu či obdobného zařízení (např. videohovor prostřednictvím aplikace skype) již stanoveno není.

Nadto může rovněž vyvstat otázka, jak poradou s klientem vedenou telefonickým hovorem prokážeme, když co se týká osobní porady s klientem, je toto nejčastěji řešeno zápisem o poradě s klientem, ve kterém je vymezen i časový rámec jejího trvání a který následně klient podepíše. Na některé výše uvedené otázky odpověděl Ústavní soud svým nedávným nálezem ze dne 31. 8. 2020 sp.zn. I. ÚS 1232/20, kterému bych se v tomto článku chtěl věnovat.

Nejprve si shrňme stručně průběh daného případu. Stěžovatel, který vykonával obhajobu svého klienta, s tímto klientem uskutečnil osmdesát pět telefonických porad, kdy deset z nich přesáhlo délku jedné hodiny (do pravomocného skončení řízení se jich uskutečnilo sedm). Stěžovatel uvedl, že tak činil na výslovnou žádost klienta, z důvodů jeho zdravotního stavu, špatné pohyblivosti a celkového vyčerpání. Nicméně Obvodní soud pro Prahu 4 mu odměnu za těchto sedm účtovaných telefonických porad nepřiznal, neboť stěžovatel nedoložil podklady prokazující jejich konání. [1]

Stěžovatel však namítal, že Obvodní soud pro Prahu 4 se již vůbec nezaobíral skutečností, že obhájce nemá přístup k výpisům hovorů z věznice. Až po mnoha komplikacích se stěžovateli podařilo získat výpis prokazující konání hovorů s klientem, a to v únoru 2020, kdy tento následně stěžovatel doložil ke své stížnosti proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4. Přesto ani Městský soud v Praze jeho stížnosti nevyhověl. Své závěry Městský soud v Praze odůvodnil tím, že nelze jednoznačně posoudit, zda pod pojem „další poradou s klientem“ lze podřadit telefonický hovor, přičemž se přiklonil k závěru že nikoliv. [2]

Proti tomuto podal stěžovatel ústavní stížnost. V ní mimo jiné poukázal na to, že ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu neobsahuje u úkonu právní služby „další poradou s klientem“ požadavek náležitosti, aby byla provedena osobně „tváří v tvář“. Právě toto si dle stěžovatele do něj nepřipustně doplnil Městský soud v Praze při stanovení svých závěrů, aniž by jakkoliv zdůvodnil, jak se liší osobní poradou obhájce s klientem od porady vedené telefonicky, když délka jejího trvání bude stejná. Tento závěr však stěžovatel považuje za nelogický, a to i s ohledem na rozsáhlé možnosti dálkové komunikace. Dále stěžovatel uvedl, že Městský soud v Praze nijak nerozporoval a nezpochybňoval konání sedmi účtovaných hovorů. [3]

Na podporu svých tvrzení stěžovatel odkázal na článek JUDr. Jana Bláhy publikovaný v Bulletinu advokacie v roce 2000, který cituje usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 11. 1995 č.j. 3 To 857/95-70 dle kterého „*jestliže je ze spisu zřejmé, že v průběhu trestního řízení došlo k osobnímu kontaktu mezi obhájcem a obviněným a obhájce ve svém vyúčtování žádá o přiznání*

odměny i za první poradu s klientem, nevznikají důvodné pochybnosti o tom, že k takovéto první poradě došlo. Lze akceptovat, že porada může trvat velmi krátkou dobu, nelze vyloučit její provedení i např. telefonicky“ [4] Rovněž stěžovatel poukázal na spuštění projektu „Skype obhajoba“ dne 16. 4. 2020, který obhájčům umožňuje se svými klienty komunikovat dálkově prostřednictvím videohovorů. [5]

Ústavní soud dal stěžovateli za pravdu, když konstatoval, že výklad ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu, jak jej provedl Městský soud v Praze nemůže obstát. Předmětné ustanovení advokátního tarifu nijak dále nespécifikuje formu, jakou má být „další porada s klientem“ uskutečněna, tedy a contrario nelze tento úkon omezovat pouze na porady obhájce s klientem uskutečněné za osobní přítomnosti obou. Takovýto výklad provedený Městským soudem v Praze má dle Ústavního soudu zcela jednoznačně restriktivní charakter, který ačkoliv je principiálně přípustný, musí být vždy náležitě vyargumentován. Toto však Městský soud v Praze v napadeném usnesení zcela opominul. Otázka, zda tyto (telefonické) porady byly či nebyly uskutečněny může být až následná, která však nemá vliv na posouzení toho, zda pod ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu lze podřadit i telefonickou poradu s klientem přesahující jednu hodinu. Ústavní soud dále uvedl, že mu není znám žádný relevantní důvod, obzvláště v dnešní době, kdy je komunikace prostřednictvím telefonu zcela normální, pro který lze trvat na tom, aby porada s klientem byla vedena výhradně formou osobního setkání. Okrajově se vypořádal s námitkou, že při telefonickém hovoru může obhájce s klientem probírat i jiné záležitosti s obhajobou nesouvisející, když poukázal na to, že tyto jiné záležitosti může obhájce s klientem řešit i při osobní poradě, neboť je důvěrná a třetí osoby tak neznají její obsah. Taktéž odkázal na judikaturu obecných soudů, konkrétně na výše zmíněné usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 11. 1995 č.j. 3 To 857/95-70 a usnesení Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 23 Co 547/2011 ze dne 30. 11. 2011, která se obě věnovaly otázce, zda pod úkon právní služby ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu lze zařadit první poradu s klientem, která proběhne telefonicky nebo písemně, přičemž vyjádřili názor, že ano. Z tohoto Ústavní soud dovodil, že pokud osobní požadavek nemusí být kladen na první poradu s klientem, pak logicky nelze požadovat osobní formu ani při dalších poradách s klientem dle ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu.

Z výše uvedených důvodů Ústavní soud stěžovatelově stížnosti vyhověl, avšak zrušil toliko usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 2. 2020 sp. zn. 44 To 51/2020, když do usnesení obvodního soudu nezasáhl. Ústavní soud považoval takovýto postup za dostatečný vzhledem k zásadě minimalizace zásahů Ústavního soudu do rozhodovací činnosti obecných soudů a dále s ohledem na to, že obvodní soud stěžovateli odměnu neposkytl z důvodů, že stěžovatel nedoložil dokument prokazující, že se telefonické porady mezi stěžovatelem a klientem vůbec uskutečnily, což však následně v době řízení před Městským soudem v Praze již stěžovatel napravil. [6]

Právní věta

Ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu nijak nespécifikuje formu „další porady s klientem“, tedy neomezuje přiznání odměny advokátovi jen na případy, kdy byla porada uskutečněna za osobní přítomnosti advokáta i jeho klienta. Bez náležitého a logického odůvodnění proto není možné zúžit výklad tohoto ustanovení advokátního tarifu tak, že by pod něj neměly spadat i porady advokáta s klientem, které byly uskutečněny prostřednictvím telefonických hovorů. [7]

Shrnutí

Lze uzavřít, že největší přínos nálezu Ústavního soudu ze dne 31. 8. 2020 sp.zn. I. ÚS 1232/20 spočívá v tom, že reflektuje skutečnost, že se nacházíme ve 21. století, tedy v dobách, kdy lidé běžně používají ke komunikaci mobilních telefonů. Nadto v současné době, kdy řadí pandemie koronaviru a

je doporučováno omezení osobního kontaktu s dalšími osobami na nezbytné minimum. Za těchto okolností je postavení telefonických porad s klientem na roveň osobních

porad s klientem (tzv. tváří v tvář) více než žádoucí. Samozřejmě, jak ostatně uvádí i sám Ústavní soud ve svém nálezu, pokud by Městský soud v Praze své závěry proč odmítl telefonickou poradou podřadit pod ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, náležitě a logicky odůvodnil, jednalo by se o situaci odlišnou. V daném případě se tak však nestalo. Sám za sebe mohu prohlásit, že mě žádné takové odůvodnění, které by mohlo v daném případě obstát, nenapadá. Nicméně nevylučuji, že budoucí soudní praxe ještě může, jak se jí to ostatně mnohokrát již povedlo, překvapit.

Mgr. Filip Shrbený,
advokátní koncipient

LANGMEIER & CO
advokátní a insolvenční kancelář

[Langmeier & Co., advokátní kancelář s.r.o.](#)

Na Bělidle 997/15
150 00 Praha 5

Tel.: +420 222 200 250
Email: info@langmeier.cz

[1] Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 2. 1. 2020 sp. zn. 2 T 144/2018

[2] Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 12. 2. 2020 sp. zn. 44 To 51/2020

[3] Nález Ústavního soudu ze dne 31. 8. 2020 sp.zn. I. ÚS 1232/20

[4] Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 11. 1995 č.j. 3 To 857/95-70

[5] Nález Ústavního soudu ze dne 31. 8. 2020 sp.zn. I. ÚS 1232/20

[6] Nález Ústavního soudu ze dne 31. 8. 2020 sp.zn. I. ÚS 1232/20

[7] Nález Ústavního soudu ze dne 31. 8. 2020 sp.zn. I. ÚS 1232/20

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dokazování negativních skutečností ve sporném řízení](#)
- [Neoprávněný odběr elektřiny - překvapení vlastníka?](#)
- [Rodič u dítěte v nemocnici: právo na přítomnost neznamená bez dalšího právo na přespání na jip/jirp](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Nefungující rozsah péče o dítě. Cesta přes využití terapie a dalších opatření podle ustanovení § 503 zákona o zvláštních řízeních soudních](#)
- [De iure traktor, de facto nákladní vozidlo, už ne tolik výhodná dualita](#)